

"Fikrin sönük ise; Kur'anın güneşi altına gir, imanının nuriyle bak ki: Yıldız böceği olan fikrin yerine her bir âyet-i Kur'an, birer yıldız misillü sana ışık verir." Bu cümleyi açıkla mısınız?

İnsan kâinat kitabındaki hikmetleri bilme konusunda büyük mesafe kat etmiştir. Her ilim dalı, bu kitaptan ayrı bir hikmet dersi almış ve insanlığın istifadesine sunmuştur. Ancak, bu kâinatın sahibi kimdir? İnsanları niçin yaratmıştır? Zaman nehri nereye doğru akıyor? Bu dünyadan sonra bir başka âlem var mı? Varsa o âlemde insanların mes'ut olmaları için bu âlemde neler yapmaları gerekiyor? gibi suallerin cevaplarını vermekte insan fikri çok sönük kalır. Bunların cevabı ancak bu âlemleri yaratan, sevk ve idare eden Cenab-ı Hakk'ın kitabından öğrenilebilir. İnsanın sönük fikriyle cevap bulunamayan bu gibi meseleler Kur'an güneşi ile aydınlatılmıştır.

Bu konularda insan akli yıldız böceğinin ışığına benzetilmiş, âyet-i kerimelerin ise her biri bir yıldızla teşbih edilmiştir.

Her şeyi akıl ile çözmeye çalışan ve gözlerini Kur'an güneşine kapayan filozoflar, çoğu meselede boğulmuşlar, sebepler ve tabiat bataklığında debelenip durmuşlardır.

Mesela; Kur'an, kâinatta her şeyin ve her mevcudun, Allah'ın tedbir ve tasarrufunda olduğunu, âyetleri ile izah ve ispat ederken, filozoflar; "camid, cahil, kör, sağır" tabiata, sebeplere ve tesadüfe verirler.

Kur'ana ve sünnete tâbi olmayan bir akıl, her zaman sırat-ı müstakimde yürüyemez, ufku her şeyi kuşatamaz ve insana tam bir mürşid olamaz. Çünkü akıl da bir mahlûktur, idraki sınırlı ve mahduttur. Nitekim Aristo ve Eflatun gibi üstün zekâ sahibi olan dâhiler, Allah'a iman ettikleri halde, tekrar dirilmenin ruhen olacağına inanmışlar ve bedeninin de dirilmesini akıllarına sığdıramamışlardır. İbn-i Sina'nın haşr-i cismanî hususunda; "*akıl bunda gidemez*" demesi, aklın vahiy karşısında ne kadar aciz olduğunun bir itirafıdır.

İnsan, mücerred akıl ile Allahü Teâlâ'nın varlığını bilse dahi, O Zât-ı Akdes'in kudsî sıfatlarını ve esmasını, bu kâinatın yaratılış hikmetini, insanların vazifelerini, şu mevcudatın nereden gelip, nereye gittiklerini ve ahirete ait hakikatleri bilemeyeceğinden Cenâb-ı Hak onlara peygamberler ve semavî kitaplar gönderdi. Hem bu kâinatın ve insanın yaratılışındaki âli maksatlar ve ilahî hikmetler ancak "*yüksek dellal, doğru keşşaf, muhakkik üstad ve sadık muallim*" olan başta Hz. Muhammed (sav.) olmak üzere diğer bütün peygamberlerle bilinir ve anlaşılır.

Bir insan ne kadar zeki, kabiliyetli, temiz, ince anlayışlı, ilim ve irfanda ileri olursa olsun yine de bir peygambere ihtiyacı vardır, ondan müstağni olamaz. İnsan, sadece aklını kullanarak varlıkları tanır ve vazifelerini bilir; fakat onların yaratılış gayelerini, tesbih ve ibadetlerini anlayamaz. Tevhid akidesi, hakikat-ı eşya, insanın ve kâinatın yaratılış gayesi gibi ulvi hakikatler, ancak Peygamberler ve semavî kitaplarla anlaşılır ve bilinir.